

KS/2025:37

KS § 33

Anvisning avseende visselblåsfunktionen och visselblåsarärenden inom Gagnefs kommun

Kommunstyrelsens beslut

1. Anta ”Anvisning avseende visselblåsfunktionen och visselblåsarärenden inom Gagnefs kommun”.

Motivering till beslut

Föreliggande förslag till anvisningar bedöms relevanta och ändamålsenliga. Vidare överensstämmer förslaget med den tidigare fullmäktigeberedningens lämnade förslag.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade den 17 juni 2024, KF § 95, att tillsätta en fullmäktigeberedning för översyn av visselblåsarfunktionen i Gagnefs kommun. Beredningen gavs i uppdrag att lämna förslag på åtgärder för en ändamålsenlig hantering av visselblåsarärenden.

Med betänkandet den 30 oktober 2024 sammanfattade beredningen sitt arbete och sina förslag till åtgärder. Beredningen var enhällig i sina förslag.

I beslut den 16 december 2024 (KF § 201, KS/2024:476) gav kommunfullmäktige kommunstyrelsen i uppdrag att utforma visselblåsarfunktionen i Gagnefs kommun i enlighet med fullmäktigeberedningens förslag till åtgärder.

Bedömning

Kommunstyrelsen har i uppdrag att utforma visselblåsarfunktionen i Gagnefs kommun.

Föreliggande förslag till anvisning överensstämmer med fullmäktigeberedningens förslag till åtgärder.

Enligt struktur för styrdokument i Gagnefs kommun fastställd av kommunstyrelsen den 13 april 2021, KS § 82 (KS 2020:434) antar kommunstyrelsen anvisningar.

Finansiering

Kostnaderna för organisering och hantering visselblåsarfunktionen och visselblåsarärenden täcks av budgetmedel för kommunstyrelsen förvaltning.

Måluppfyllelse

Organisering av visselblåsarfunktionen och hantering av visselblåsarärenden följer av direktiv och lag.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kommunstyrelsens förvaltning, 2025-02-03, 2 sidor.
Anvisning avseende visselblåsfunktionen och visselblåsarärenden inom Gagnefs kommun, 2 sidor.

Underlag

Betänkande den 30 oktober 2024, ”Sammanfattning av beredningens arbete och förslag till åtgärder”, fyra (4) sidor.
Sammanfattning av Visselblåsarlagen, två (2) sidor.
Kommunfullmäktiges protokoll den 17 juni 2024, § 95, fyra (4) sidor.
Kommunfullmäktiges protokoll den 16 december 2024, § 201, två (2) sidor

Tidigare beslut i ärendet

KF 240617 § 95, dnr KS/2024:273
KF 241216 § 20, dnr KS 2024:476

Lagrum

EU-direktivet (2019/1936) om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten.
Kommunallagen 2017:725
Lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

Protokollsutdrag

Kommunfullmäktige + handling, rapport

Anvisning avseende visselblåsfunktionen och visselblåsarärenden inom Gagnefs kommun

Visselblåsarfunktionen och visselblåsarärenden ska organiseras och hanteras enligt Lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden och med betoning på säkerhet, förtroende och legitimitet.

Anmälarens skydd ska alltid garanteras.

Anmälningssystem - extern plattform

Anmälning av ärende sker digitalt via en extern och säker plattform.

Utredningsgrupp

Utredningsgruppen utses av kommunstyrelsen och består av HR-chef, stabschef och kommunjurist.

Utredningsgruppen är mottagare av samtliga anmälningar.

HR-chef är sammankallande för utredningsgruppen.

Första bedömning

Utredningsgruppen, med minst två i förening, bedömer huruvida en anmälning är att anses vara ett visselblåsarärende.

Inkomna anmälningar bedöms utifrån allmänintresse och ska grundas på saklighet och opartiskhet samt att det för ärendet bedöms föreligga ett arbetsrelaterat sammanhang.

Fastställd ordning för samverkan i central samverkansgrupp och lokal samverkansgrupp samt formell förhandling ska beaktas. Sådana ärenden ska inte hanteras som visselblåsarärenden.

- Inget visselblåsarärende - ärendet avslutas och återkopplas till rapportören.
- Visselblåsarärende utreds vidare.

Vid misstanke om brott ska kommunchefen underrättas och anmäla ärendet till polis.

Hantering av visselblåsarärende

Utredningsgruppen i sin helhet sammankallas så snart en anmälning ska hanteras som ett visselblåsarärende.

Utredningsgruppen bestämmer den fortsatta hanteringen av ett visselblåsarärende.

Utredningsgruppen bedömer vilken funktion som ska kontaktas med anledning av pågående utredning.

Utifrån legitimitet och förtroende har utredningsgruppen möjlighet att fritt adjungera utredningsstöd. Detta kan avse så väl intern som extern kompetens.

Beslut om fortsatta utredning genomförs externt eller internt fattas av utredningsgruppen i förening. Vid stridande mening inom utredningsgruppen fattas beslut om fortsatt utredning av kommunchefen, efter hörande av personalutskottet.

Utredningsgruppen bedömer särskilt huruvida den person som är föremål för anmälning ska göras föremål för åtgärd under den tid som utredning i visselblåsarärendet pågår.

I fall där visselblåsärendet avser kommunchef eller HR-chef ska kommunstyrelsens ordförande ersätta kommunchefen respektive HR-chefen i utredningsgruppen.

I de fall visselblåsärende avser person inom förtroendemannaorganisationen informeras kommunstyrelsens ordförande att utredning inletts.

I de fall visselblåsärendet avser kommunstyrelsens ordförande informeras kommunstyrelsens vice ordförande att utredning i ett visselblåsärende har inletts.

Utredningsgruppen sammanfattar varje anmälning som gjorts föremål för en fördjupad utredning och lämnar förslag på erforderlig åtgärd till behörig instans eller avskriver en anmälning från vidare åtgärd. Visselblåsaren i respektive ärende underrättas om utredningsgruppens bedömning, slutsats och åtgärd.

Särskilt om registrering samt offentlighet och sekretess

Visselblåsärenden ska dokumenteras på ett säkert och ändamålsenligt sätt, med särskilt beaktande av ett absolut skydd för anmälaren.

Inkomna anmälningar som inte bedömts vara ett visselblåsärende avslutas med besked till anmälaren, utan registrering, men ges ett nummer i en löpande serie för innevarande år syftande till statistisk bearbetning och redovisning.

Ärenden som blir föremål för vidare utredning ska registreras

Vid registrering ska anmälningen registreras som personalärende. En anmälning ska inte registreras som visselblåsärende.

Utredning i ärende ska genomföras med respekt och varsamhet samt vila på objektivitet och saktighet.

Utredning är lika viktig för att påvisa oegentlighet som för att avfärda en misstanke om oegentlighet.

Övrigt

Utredningsgruppen är administratörer av funktionens digitala system (plattformen).

Utredningsgruppen ska minst en (1) gång per år göra uppföljning gällande inkomna ärenden samt rutiner och arbetssätt.